

עפ"ג 64881/01/19 - מדינת ישראל, אגף המכס והמע"מ - ירושלים נגד שלמה בן לולו

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 64881-01-19

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד
כב' השופטת שירלי רנר
כב' השופטת חגית מאק-קלמנוביץ

המערערת בע"פ 64881-01-19 מדינת ישראל אגף המכס והמע"מ - ירושלים
המשיבה בע"פ 72779-01-19
נגד
המשיב בע"פ 64881-01-19 שלמה בן לולו
המערער בע"פ 72779-01-10 ע"ב"כ עו"ד מאג'ד באדר

פסק דין

שני ערעורים על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט שמואל הרבסט) מיום
31.12.18 בת"פ 30800-12-15.

כללי

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירות לפי חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 ונדון לשישה חודשי מאסר בפועל, שלושה חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 5,000 ₪. המאשימה מערערת על קולת עונש המאסר בפועל והנאשם מערער על חומרתו.

2. הנאשם נרשם כעוסק מורשה בתחום הצבעות בשנת 1984 ועוסק כקבלן בנין. ואלה המעשים: בהתאם לאישום הראשון, כלל הנאשם בדו"חות המתייחסים לתקופה 7/11-5/13 מס תשומות הנקוב בחשבוניות על שם חמישה עוסקים מורשים שונים, הגם שבפועל לא נעשתה עסקה בינם לבין הנאשם. החשבוניות הפיקטיביות הסתכמו לסך כולל העולה על 5.8 מיליון ₪ והמס הכלול בהן הוא 955,270 ₪. סכום זה כולל ניכוי תשומות במטרה להתחמק מתשלום מס בסך של 398,950 ₪, וסך של 556,320 ₪ המתייחס להגשת דו"ח הכולל ידיעה לא נכונה בלא הסבר סביר. בהתאם לאישום השני, הנאשם לא הגיש 8 דו"חות תקופתיים לתקופה 9/14-4/15, שהמס הכלול בהם הינו 350,000 ₪. סכום זה לא דווח כלל לרשויות המס ולא הועבר לקופת המדינה עד היום.

טענות הצדדים

3. המאשימה מערערת על קולת עונש המאסר בפועל ומבקשת להאריכו. לטענתה, יש להטיל עונש מאסר בפועל מרתיע, ההולם את חומרת העבירות שביצע הנאשם ואת העובדה שלא הסיר את המחדל. המאשימה הדגישה את חומרת עבירות המס, הנזק שהן מסבות לקופת המדינה, קלות ביצוען והקושי בגילויין, באופן המחייב ענישה מחמירה הכוללת עונשי מאסר בפועל וקנסות מכבידים.

לגבי האישום הראשון, נטען כי בית משפט קמא חרג לקולה ללא הצדקה מהרף התחתון של מתחם הענישה שקבע לאישום הראשון בטווח של 8-18 חודשי מאסר. לא ניתן משקל הולם בגזר הדין לכך שהמשיב ביצע את העבירות לאורך תקופה משמעותית של כשנתיים, לכך שמדובר בסכום גבוה של כ- 900,000 ₪ שלא הושב עד היום לקופה הציבורית והינו חוב אבוד ולכך שמדובר בעבירות שבוצעו מתוך מודעות ולא מתוך רשלנות או חוסר ידיעה. עוד נטען כי טענת ההגנה, לפיה התמורה עבור החשבוניות שולמה במלואה - לא הוכחה, והסנגור אף אמר בעצמו שהנאשם לא מסר את מלוא התמורה עבורן. לפיכך, המאשימה טוענת כי העונש על האישום הראשון צריך לעמוד על שנת מאסר.

לגבי האישום השני, המאשימה פירטה כי הנאשם שילם סכום של 186,000 ₪ מתוך חובו, אך מדובר בעבירה על הגשת רק חלק מהדו"חות המתייחסים לשנת 2015, הם הוגשו באיחור, ולפיכך, סעיף האישום בו הואשם הנאשם צריך לעמוד על כנו ויש להטיל בגין אישום זה מאסר בפועל העולה על 8 חודשים.

המאשימה הדגישה כי יש לתת משקל לכך שמתוך 1.3 מיליון ₪ - 1.1 מיליון לא שולם עד היום והענישה שהוטלה על הנאשם לא מהווה הרתעה. באשר לנסיבות האישיות של הנאשם ואלמנט השיקום, המאשימה טוענת כי יש לפסוק לפי הכלל הנהוג בפסיקה, הקובע כי בעבירות כלכליות יש לשים דגש על עקרון ההרתעה הציבורית והאישית ויש לתת עדיפות לאינטרס הציבורי על פני נסיבותיו האישיות של נאשם. לפיכך, מבקשת המאשימה להגדיל את הקנס ולהטיל את עונשי המאסר להם עתרה בבית משפט קמא.

4. ב"כ הנאשם עותר להקלת עונש המאסר בפועל כך שייקבע לריצוי בעבודות שירות והפנה לפסיקה עליה ביסס טענתו לפיה ניתן להסתפק בהטלת 6 חודשי עבודות שירות בלבד. באשר לאישום הראשון, נטען כי המערער לא ידע שהחשבוניות הוצאו שלא כדין וניכה אותן בלא כוונה להתחמק מתשלום מע"מ, אך פעל בענין זה ברשלנות ובלא הסבר סביר. מסיבה זו תוקן כתב האישום ושונתה העבירה שיוחסה לנאשם. חרף זאת, בית משפט קמא קבע בגזר הדין שהנאשם פעל בעורמה ומתוך כוונה להתחמק מתשלום מס. כמו כן, שגה בית משפט קמא בקביעה כי המערער לא ביצע את העסקאות, שכן בכתב האישום נכתב כי בפועל לא נעשתה עסקה בין העוסקים המורשים לבין הנאשם. הסנגור טוען כי בפועל העבודה נמסרה למזמין והתקבלה בגינה תמורה, כך שאין בסיס ראייתי לייחס למערער את הגוון המחמיר, לפיו מטרתו היתה לשלשל לכיסו מע"מ ואין מדובר בחשבוניות פיקטיביות. הסנגור אף טוען כי מי שגנב את המע"מ לא היה הנאשם, אלא האנשים שהונו אותו ומסרו לו חשבוניות כוזבות והוא בעצמו לא הרוויח דבר. הנאשם אינו יכול כיום לפעול להסרת המחדל משום שאינו יכול לשלם את הכספים שאין בידו, והדבר לא נתון לבחירתו, כך שאין לזקוף זאת לחובתו. באשר לאישום השני, נטען כי העבירה עוסקת באי הגשת דו"חות במועד ולא באי תשלום המס. נטען כי המערער הגיש את הדו"חות ובינתיים שילם סך של 186,586 ₪ על חשבון הדו"חות שלא שולמו וכן עוקל ונמכר רכב שהיה בבעלותו, ובכך הסיר חלקית את המחדל ויש להקל בעונשו. באשר לחומרת הענישה, נטען כי העבירות בגין הורשע הנאשם אינן מחייבות שליחתו למאסר בפועל על פי הפסיקה הנוהגת, במיוחד נוכח נסיבותיו האישיות והמלצות שירות המבחן. המערער נפגע בעסקו, נאלץ למכור את ביתו ומצבו הכלכלי בכי רע. הסתבכות זו מנעה ממנו את

היכולת לפרוע את חובו לקופה הציבורית. ברמה האישית, הוא הצליח להיגמל מסמים, אך מצבו הנפשי הינו שביר, הוא מטופל פסיכיאטרית ונוטל תרופות. שליחתו למאסר בפועל אינה מוצדקת בנסיבות הענין ותהרוס את שיקומו בכלל ובפרט את גמילתו מסמים.

תסקיר שירות המבחן

5. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של הנאשם עולה כי הינו בן 55 שנים, נשוי ואב לשישה ילדים בוגרים, ללא הרשעות קודמות. הנאשם מסר לשירות המבחן כי עבד מאז שנת 1992 בעסק שהקים לעבודות קבלנות וחווה הצלחה, אך לפני שמונה שנים ספג פגיעה כלכלית משמעותית ונקלע לחובות גדולים. הנאשם קיבל אחריות מלאה על ביצוע העבירות דנן. הוא שולב בקבוצה טיפולית ייעודית לעבירות מרמה ובקבוצה טיפולית להתנהלות כלכלית נכונה. הוא שיתף פעולה, אך מאחר ומדובר בשלב התחלתי של הטיפול, שירות המבחן ציין כי טרם ניתן להעריך את מידת התרומה של הליך טיפולי זה על מצבו של הנאשם.

דין

6. דין שני הערעורים להידחות.

כלל הוא, כי ערכאת הערעור אינה גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר הדין של הערכאה הדיונית, וכי התערבותה בעונשים שנגזרו שמורה למקרים חריגים בלבד, שבהם נפלה טעות מהותית, או כאשר העונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה. לאחר בחינת טיעוני הצדדים, הגענו לכלל מסקנה כי דין הערעורים להידחות.

לזכות המערער עומדת הודאתו במיוחס לו, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים, האחריות שלקח על המעשים, הבעת חרטה, העדר הרשעות קודמות, והתגייסות להליך טיפולי במסגרת שירות המבחן. מאידך, לחובת המערער נזקפת חומרת העבירות שביצע. העבירות באישום הראשון מתייחסות לתקופה משמעותית של כשנתיים, במהלכה כלל הנאשם בדו"חות התקופתיים שלו חשבוניות עבור עסקאות שלא ביצע והעלים מס בסכומים משמעותיים. באשר לאישום השני, מדובר בהימנעות מהגשת 8 דו"חות במשך 8 חודשים, וסכום המס שלא שולם הינו משמעותי. התנהלות הנאשם וסכומי המס הגבוהים שהעלים מלמדים על עוצמת הפגיעה הרבה בקופה הציבורית, באמון הציבור ובתפקודה היעיל של מערכת הגביה. מדובר בעבירות קלות לביצוע, שרווח גדול בצדן ואכיפתן קשה. לפיכך, בנסיבות דנן, העונשים שקבע בית משפט קמא מקובלים עלינו ולא מצאנו מקום להתערב בהם, ואף אם הם נוטים לקולה.

אשר-על כן, הערעורים נדחים.

המערער יתייצב לריצוי עונשו ביום 3/7/19 בבית המעצר ניצן עד השעה 10:00.

ניתן היום, כ"ז סיוון תשע"ט, 30 יוני 2019, במעמד ב"כ המערער, המערער וב"כ המשיבה

חגית מאק-קלמנוביץ, שופטת

שירלי רנר, שופטת

רפי כרמל, שופט, אב"ד